

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA HORNÍ
HEŘMANICE, OKRES ÚSTÍ NAD ORLICÍ

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

2025/2026

Pro zpracování Minimálního preventivního programu byly využity následující materiály:

- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, MŠMT č.j. 21291/2010-28.
- Vyhláška MŠMT č.72/2005 Sb. o poskytování poradenských služeb ve školských zařízeních.
- Metodický pokyn ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k řešení šikanování ve školách.

Charakteristika školy:

Obec Horní Heřmanice leží v krásném prostředí podhůří Orlických hor. Základní škola a Mateřská škola Horní Heřmanice je mateřská škola s jednou třídou spojená s malotřídní školou s pěti postupnými ročníky. Zpravidla se vyučuje ve dvou třídách, kde se spojují dva nebo tři ročníky podle počtu dětí a podle vhodnosti spojení ročníků. Kapacita mateřské školy je 25 žáků a kapacita školy je 50 žáků.

Budova školy je umístěna ve středu obce mimo místní rušnou komunikaci a je dostupná všem žákům z obce. Do školy dochází pouze místní děti.

Součástí budovy je také mateřská škola, která se nachází v přízemí. Zde je také umístěna školní jídelna a tělocvična. Škola se nachází v prvním patře budovy. Jsou zde dvě třídy, školní družina, šatna, čtecí koutek a sociální zázemí. Sami žáci se podílí na vzhledu svých tříd a celé školy. Venku je k dispozici školní zahrada s učebnami, smyslovým chodníkem, lavičkami, průlezkami, chodníkem. Své místo zde mají vodní želvy. Zahrada je využívána o přestávkách a školní družinou.

Materiální vybavení školy je velice dobré. Každým rokem je doplňováno novými učebními pomůckami a hračkami a dalšími materiály pro výuku a vzdělávání dětí v MŠ i ZŠ. Při výuce je využíván výukový software. Pro další práci žáků je zde školní knihovna, která je pravidelně obohacována novými tituly.

Obě třídy jsou vybaveny počítači či notebooky. Počítače jsou propojeny do sítě, přes kterou mají žáci i učitelé přístup na internet. V ředitelně je umístěna kvalitní kopírka, kterou mohou využívat pracovníci školy pro svou práci.

K odpočinku je využíván čtecí koutek, školní družina, od jara do zimy školní zahrada.

Ve škole se neobjevuje výrazný výskyt rizikových projevů v chování žáků. Ve škole se rizikové formy chování objevují jen velmi zřídka. Může k nim dojít v prostorách šatny, kde není stálý přímý dozor pedagogů. V okolí školy nevím, že by bylo nějaké místo, kde by k výskytu docházelo.

Náš Minimální preventivní program je orientován na primární prevenci s cílem udržet dosavadní stav ve škole.

Na přípravě a realizaci preventivní strategie školy se podílejí všichni pedagogové školy. Funkci školního metodika prevence vykonává paní ředitelka.

ředitelka školy	Mgr. Markéta Kaňková
vedoucí učitelka MŠ	Bc. Monika Marková
učitelka ZŠ	Mgr. Michaela Šulcová
vychovatelka ŠD	Kamila Skalická
učitelka MŠ	Petra Malá, DiS
učitelka ZŠ	Mgr. Šárka Kobzová

Cíle našeho Minimálního preventivního programu:

Naší snahou je budovat a posilovat sociální dovednosti žáků – jak se chovat k sobě navzájem, jak spolupracovat a jak řešit problémy. Cílem je, aby žáci dokázali rozpoznat své emoce a emoce ostatních a uměli s nimi pracovat. Vytváříme atmosféru důvěry, kde se žáci nebojí říct si o pomoc. Žáci znají základy bezpečného chování na internetu a dokáží kriticky přistupovat k informacím.

Krátkodobé cíle (cíle pro daný školní rok):

- posilování pozitivního klimatu ve třídách, žáci se učí respektovat jeden druhého a naslouchat si, měli by si osvojit základní pravidla komunikace
- žáci umí pojmenovat a sdělit, když se jim něco děje, co jim není příjemné
- znají dospělou osobu ve škole, na kterou se mohou bez obav obrátit
- rozlišují zdravé a nezdravé potraviny a návyky
- mají základní povědomí o hygieně

Střednědobé cíle (cíle na 2-3 roky)

- žáci dokáží pojmenovat a rozpoznat základní emoce u sebe i u ostatních
- vědí, jak s emocemi pracovat – jak si říci o pomoc, když jsou smutní, naštvaní
- žáci si osvojí jednoduché strategie pro řešení konfliktů (domluva, kompromis)
- vědí, kdy je potřeba požádat o pomoc dospělého

Dlouhodobé cíle (cíle na celý stupeň)

- žáci dokáží odolávat nevhodnému tlaku ze strany vrstevníků a dokáží říci „ne“
- jsou schopni se aktivně zapojit do řešení problémů, nejen ho pasivně přijímat
- žáci chápou, že lidé mohou být různí (vzhled, kultura, názory) a že tyto odlišnosti jsou normální
- projevují respekt k odlišnostem a jsou tolerantní
- žáci si uvědomují základní rizika spojená se závislostním chováním (na mobilním telefonu, sladkostech, hrách,..) zatím na jednoduché úrovni
- jsou připraveni na komplexnější témata na 2. stupni

Hodnocení našeho MPP probíhá průběžně během školního roku. Probíhají rozhovory a diskuse během školních dle, jak situace vyžaduje či dovolí v malých skupinách s dětmi. Zjišťujeme na rodičovských schůzkách zpětnou vazbu od rodičů. Plánujeme jednoduchý dotazník pro rodiče. Zajímáme se o změny chování dětí, změny ve školním prostředí. Pedagogové monitorují chování během vyučování, o přestávkách a při dalších školních aktivitách. Sledujeme, jak například žáci řeší konflikty, jak spolu

komunikují, nebo zda projevují empatie. O významných událostech a chování si vedeme poznámky. V malém prostředí naší školy můžeme aktuálně diskutovat o svých pozorováních.

Aktivity pro jednotlivé cílové skupiny:

MATEŘSKÁ ŠKOLA

Témata jsou zařazována do týdenních bloků a probírána dle tématu.

- získávají a prohlubují povědomí o zdravém životním stylu (beseda o zdravém stravování, zařazení tématu pohyb)
- seznamují se s osobní a duševní hygienou (v rámci vzdělávání se probírají daná témata)
- začínají chápat formy komunikace
- učí se sociálním dovednostem
- neublíží sobě ani ostatním
- chápou jednoduché ekologické vazby v prostředí
- znají jednoduché způsoby odmítnutí

1. – 2. ROČNÍK

- dokážou pojmenovat zdravotní rizika spojená s kouřením, pitím alkoholu a zneužíváním léků (zařazováno v rámci výuky prvouky – 1x za čtvrtletí)
- vědí, jak jednoduše odmítnout návykové látky (prakticky si zkouší při výuce s daným tématem)
- znají hodnotu zdraví a nevýhody špatného zdravotního stavu (beseda o zdravotním životním stylu – stravování)
- mají vědomosti o udržování zdraví a o zdravém životním stylu
- seznamují se s ekologií kolem nás (absolvují výukové bloky s touto tematikou)

3. – 5. ROČNÍK

- mají povědomí o zdraví jako základní lidské hodnotě (téma zdraví je běžnou součástí výuky, zařazujeme potřeby a tématu)
- znají činnosti, které jsou vhodné z hlediska zdraví a zařazují je do svého denního režimu, osvojují si zdravý životní styl (zařazováno napříč jednotlivými předměty dle probíraných témat)
- znají zdravotní a sociální rizika návykových látek (probíráno ve výuce 1 hodiny za pololetí a dle aktuální potřeby)
- mají povědomí o zákonech omezujících kouření, požívání alkoholu, užívání a šíření drog (ve výuce 1 hodina za pololetí a dle potřeby)
- ví, kam se obrátit v případě problému – někdo poškozuje nebo ohrožuje jejich práva
- mají povědomí o tom, že každé jednání, které ohrožuje práva druhých (šikana, násilí, zastrašování) je protiprávní

- znají základní způsoby odmítání návykových látek (ve výuce 1 hodiny za čtvrtletí)
- znají různé způsoby řešení neshod se spolužáky (praktický nácvik v rámci hodin – 1 hodiny za pololetí)
- vhodně se chovají a komunikují v různých životních situacích (zařazováno dle aktuální potřeby)
- mají rozvinutější ekologické povědomí a chápou základní ekologické vztahy nutné pro udržitelný rozvoj (plněno zejména na vícedenním pobytu v červnu v přírodě a dle aktuální potřeby)

Tématům se věnujeme při vyučování a to zejména v hodinách prvouky v 1. – 3. ročníku v rámci sekce Člověk a jeho zdraví. Ve 4. a 5. ročníku v přírodovědě také v rámci sekce Člověk a jeho zdraví. Zařazujeme minimálně jednu hodinu v pololetí. Jednou za rok také zařazujeme v českém jazyce ve 3. – 5. ročníku v rámci čtení a slohové a komunikační výchovy, dvě hodiny za rok. Dále pak ve předmětu informatika ve 4. a 5. ročníku – 4 hodiny.

Průřezová témata jsou další oblastí, kde se prevenci věnujeme. Zejména v rámci osobností a sociální výchova, výchova v demokratického občana, multikulturní výchova, mediální výchova. Pracujeme formou projektů.

Způsoby realizace:

V mateřské škole

- jednoduché formy komunikace
- počátky sociálních dovedností ve hře
- aktivity ke zdravému životnímu stylu
- modelové situace
- stanovení základních pravidel
- v rámci environmentální výchovy

Na prvním stupni

- nácvik modelových situací
- dodržování životosprávy
- věnovat se sportovním činnostem
- diskuze
- rozvoj schopnosti klást otázky, umění vyjádřit svůj názor
- rozvíjet schopnosti pracovat v kolektivu
- besedy
- pobytové akce
- projekty

Celoroční akce

- ovoce a zelenina do škol
- mléko do škol
- vítání občánků
- účast žáků a dětí na soutěži s Regionální učebrnicí

- předání informací o aktuální problematice v oblasti sociálně patologických jevů zákonným zástupcům na třídních schůzkách
- konzultace se třídními učiteli
- vícedenní pobyty mimo školu

Kalendář akcí 2025/2026

srpen	příprava na zahájení školního roku
září	zahájení školního roku, seznámení dětí a žáků s jednotlivými řády, předpisy prevence proti negativním jevům – zařazeno do výukových hodin a týdenních bloků návštěva divadelních představení dopravní výchova na dopravním hřišti
říjen	spuštění kroužků, které se konají každý týden
listopad	hodnocení prospěchu žáků
prosinec	mikulášská nadílka vánoční představení vánoce ve škole a ve školce
leden	tříkrálové pochůzky hodnocení prospěchu a chování žáků za 1. pololetí kurz lyžování
únor	Valentýn – partnerské vztahy – přizpůsobeno věkům dětí a žáků
březen	karneval hodnocení prospěchu a chování žáků
duben	Den zdraví
květen	Den matek – odpoledne s rodiči Den rodiny – setkání na zahradě
červen	vícedenní pobyt exkurze rozloučení s předškoláky hodnocení prospěchu a chování žáků za 2. pololetí

Nespecifická primární prevence

K dosažení cílů slouží také zařazení kroužků do volnočasových aktivit dětí. Žáci navštěvují Badatelský kroužek, Kroužek Šikulka, Sportovní kroužek. Ke konci školního roku vyjíždíme na třídní pobyt v přírodě. Každoročně dětem nabízíme účast na čtrnáctidenním letním stanovém táboře. Pro děti ze školky pak týdenní tábor pro rodiče s dětmi.

Spolupracujeme s PPP a SPC v Ústí nad Orlicí.

Finance získáváme od sponzorů zejména místních, kteří přispívají na některé akce. Spolupracujeme s hasiči, zahrádkáři, myslivci, místním zemědělským družstvem, s obcí a s některými soukromými podnikateli.

Dalším zdrojem bývají granty zejména z Pardubického kraje.

Rejstřík institucí a poskytovatelů primární prevence rizikového chování dětí a mládeže

Mezi základní články primární prevence v kraji patří institucionální zajištění prevence realizované odborem školství a kultury KrÚ Pk, PPP Pardubice, PPP a SPC Ústí nad Orlicí, KCPP Ústí nad Orlicí a CCV Pardubice. Dále všemi školami a školskými zařízeními v Pk, kterým ze školského zákona § 29 a vyhlášky č. 72/2005 Sb. o poradenských službách vyplývá povinnost sestavení minimálního preventivního programu rizikového chování dětí a mládeže v rámci školního vzdělávacího programu.

Instituce	Jméno/profese	Kontakt
Krajský úřad Pardubického kraje Komenského 125 530 11 Pardubice	Mgr. Šárka Nováková krajská školská koordinátorka prevence rizikového chování	Tel.: 466 026 240 sarka.novakova@pardubickykraj.cz
PPP Pardubice Sukova třída 1260 530 02 Pardubice	PaedDr. Jiří Knoll ředitel PPP, metodik prevence PPP	Tel.: 466 410 328 ppp.pce@seznam.cz
PPP Ústí nad Orlicí Královéhradecká 513 562 01 Ústí nad Orlicí	PhDr. Petra Novotná ředitelka PPP, metodik prevence PPP	Tel.: 465 521 296 info@pppuo.cz
Krajské centrum primární prevence Královéhradecká 513 562 01 Ústí nad Orlicí	PhDr. Petra Novotná, metodik prevence PPP	Tel.: 465 521 296 novotna@pppuo.cz
CCV Pardubice Mozartova 449 530 09 Pardubice	Mgr. Monika Jirásková ředitelka	Tel.: 466 301 173 jiraskova@ccvpardubice.cz
Síť škol a školských zařízení v Pk	MŠ, ZŠ, SŠ, školní družiny, kluby, domy dětí a mládeže, střediska volného času, základní umělecké školy, dětské domovy	Podrobné údaje lze nalézt v Evidenci škol a školských zařízení na stránkách Školského portálu Pardubického kraje www.klickevzdelani.cz
Středisko výchovné péče SVP Mimóza Andrlíkova 972 562 01 Ústí nad Orlicí	Mgr. Milan Jirout, vedoucí střediska	Tel. 465 526 969 737 568 228 info@svp-mimoza.cz
Středisko výchovné péče pro děti a mládež Archa Školní nám. 11 537 01 Chrudim	Mgr. Martina Malečková, vedoucí střediska	Tel. 469 623 786

Středisko výchovné péče Svitavska Alfa Květná 40 572 01 Polička	Mgr. Michal Holínka	Tel. 601 577 784 michal.holinka@svpalfa.cz
Krajská hygienická stanice Pardubického kraje se sídlem v Pardubicích Mezi Mosty 1793 530 03 Pardubice-Bílé Předměstí	Mgr. Jana Nedbalová oddělení hygieny dětí a mladistvých Ústí nad Orlicí	Tel.: 465 676 475 elektronicka.podatelna@khspce.cz
Obce a města Pardubického kraje	OSPOD	www.ospod.cz
Policie České republiky Krajské ředitelství Pardubického kraje Na Spravedlnosti 2516 530 47 Pardubice	mjr. Bc. Jitka Vavřinová por. Mgr. Hana Kaizarová – Svitavy	Tel. 974 561 202 jitka.vavrinova@pcr.cz Tel. 974 578 208 hana.kaizarova@pcr.cz
BESIP krajský koordinátor Tovární 1112 537 02 Chrudim	Ing. Otakar Švec, krajský koordinátor	Tel. 605 071 650 besip-pkk@cspds.cz
Český červený kříž Oblastní pracoviště Masarykovo nám. 1484 530 02 Pardubice	František Hanák	Tel. 722 207 125 cck.pardubice@seznam.cz
Hasičský záchranný sbor Teplého 1526 530 02 Pardubice	Kpt. Ing. Eva Kuthanová	Tel. 950 570 458 eva.kuthanova@pak.izscr.cz

Dokumenty a strategie, ze kterých vycházíme a ze kterých čerpáme:

- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí žáků a studentů ve školách a školských zařízeních (č.j.j MSMT-24607/2023-1)
- Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030+
- Krajská kompetence primární prevence
- Krajský akční plán rozvoje vzdělávání Pardubického kraje
- Strategie preventivních aktivit a snižování škod spojených se závislostním chováním v Pardubickém kraji 2020 – 2028
- Šikana a jak s ní pracovat (Michal Kolář)
- www.prevence-praha.cz – manuály, metodiky ke stažení pro školní prostředí
- www.rvp.cz